

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Tűzcsóva.

Debreczen, május 12.

A második kerület nemzeti munkapártja imponáló táborának az a lelkes és egyértelmű elhatározása, hogy Papp József dr. budapesti egyetemi tanárnak, az országos híru tudósnek a nevét írja a lobogójára, amely lelkesedést keltett és amely mértékben hatalmas, szervezett táborba tömörítette a nemzeti munkapárt elveinek követőit, éppolyan csüggedést és oly mértékben nyilvánuló lehangoltságot teremtett a Justh-féle Bakonyi-pártban. Ez mutatja talán mindennél jobban, hogy milyen szerencsésen ejtette meg a második kerület nemzeti munkapártja a jelölést.

Papp József dr. nagy kvalitásainak a hatása alatt s annak az érzetében, hogy Papp József dr. neve a liberális, demokratikus munka inkarnációjaként ragyog a köztudat előtt, a megdöbbent Bakonyi-párt kétségbeesett lépésre szánta el magát, hogy a nagynevű jelölt megválasztása elé akadályokat gördíthessen. Oly kétségbeesett ez a lépés, oly izléstelen és szégyenletes ez a kortesfogás, hogy ha Debreczen közönsége nem volna annyira intelligens és érett, maga után vonná a város társadalmi békéjének a feldulatását.

Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy Bakonyi Samu pártja jónak látta beledobni a felekezeti türelmetlenség

tűzcsóvját ebbe a társadalmi békébe. A Bakonyi-pártnak ez a kortesfogása a debreczeni képviselőválasztások krónikájában példa nélkül áll. Bánffy Dezső bárónak azt a többszörösen megcáfolt inszINUÁCIÓJÁT felhasználva, mintha Zichy János gróf kultuszminiszter egri beszédeben oly értelmű kijelentéseket tett volna, hogy a 48 : XX. törvénycikk, a mely szerint a bevett vallásfelekezetek állami segítségben részesítendők, nem vonatkozik a zsidókra is — ezen a hamis nyomon elindulva, eléggé el nem ítélhető rosszhiszeműséggel a Bakonyi-párt izgalmaiba akarja kergetni Debreczen izraelita vallású polgárságát. Ezzel az izgalom-hajszolással az a célja a Bakonyi pártnak, hogy a választási küzdelmekben Debreczen izraelita polgárságát, mint külön szervezett pártcsoporthajtsa a Justh-párt szolgálatába. Ha csak elgondoljuk is, hogy mivé fajulnának ily eszközök használatával a választási küzdelmek, ha csak elképzeljük, hogy mi volna, ha a polgárság felekezetek szerint oszolna elkeseredett harcoló csoportokká ezeken az izgalmas napokon, a legvigasztalanabb, legförtelmebb perspektíva nyílik előttünk. S a Bakonyi-párt ilyesmit akar! Bizonyossága ennek az itt következő meghívó:

Tisztelt Uraim!

A most folyó választási harcban egyes államférfiak nyilatkozata folytán felekezetünk közjogi helyzetének kérdése is előtérbe lépett. Teljesen indokolt tehát az

a kerületünkbeli több hitsorsosom által előttem kifejezett kívánság, hogy az 1848 : 20. t.-cikk helytelen és felekezetünkre ugyközjogilag, mint anyagilag egyaránt káros magyarázatával szemben idejében állást foglaljunk.

Ebből a célból van szerencsém, mint a debreczeni második kerület választóját tisztelettel felkérni, hogy a f. hó 12 én, csütörtökön este 8 órakor a Dreher sör-csarnokban tartandó értekezletünkön megjelenni sziveskedjék.

Debreczen, 1910 május 11.

Teljes tisztelettel

dr. Fejér Ferenc.

Annak az állításunknak a bizonyítására, hogy a Bánffy által Zichy János gróf kultuszminiszter ellen elkövetett inszINUÁCIÓ mennyire hamis volt és minő energikus cáfolatot nyert, ide iktatjuk magának Zichy János grófnak egy héttel ezelőtt kiadott nyilatkozatát:

Bánffy Dezső báró szelmalom ellen harcol, amikor arról beszél, hogy a jelenlegi kormány az 1848. XX. törvénycikk 2 szakaszát a zsidókra vonatkozóan negligálja. Erről szó sincs, de nem is lehet, mert hiszen azok a jogok, melyeket az 1848. XX. törvénycikk 2. szakasza a bevett vallásfelekezeteknek biztosít, az izraelitákra nézve kellőképpen és elvitázzhatatlanul biztosítottak az 1895. évi XLIII. törvénycikk 22. szakaszában. A kormánynak eszébe sem jut, az izraeliták egyenjogúságát,

Az inas.

Irta: Leo Lerguler.

Adhémar des Egliseilles gróf komolyan gondolkozott az öltözékében és nem volt képes választani a tömördek nyakkendője közt, melyek egy mályvaszínű selyemzsinóron függöttek.

Vizsgálta a cipőinek a színét, a mellynek a ritka színárnyalatát s kellő összhangot igyekezett megállapítani köztük, de sehogy sem akart ma reggel sikerülni neki a dolog.

Rendszerint nem szokott habozni és híres volt a Madeleine-templom meg az Opera közt a művészetért, amelylyel összeegyeztetni tudta öltözékének összes darabjait.

Korán kelet, délben és rosszkedvű volt. Minden lehagolta. Egy futtató lovasz, akire számított, beteg lett; barátjának, a Bouffes-Dorées színpad csillagának a szabónője olyan borsos számlával állított be hozzá, mint az a jegyzék, melyet valamely kormányknak kell kifizetni egy-egy gyarmati kszpedáció után; a szabója nem volt pontos; bámulatos lakkos, halványsárga száru cipői feszélyezték egy kissé. Igen, határozottan, ez a nap balvégzetű volt!

Kedve lett volna újra lefeküdni, megint becsukni az ablaktáblákat, leeresztani a függönyöket s ha yni minni alvás közben

az órákat, melyek semmi jóval nem kecsgették őt.

Az inasa bejött. Cimeres ezüsttálcaán egy sárgás borítékú levelet nyújtott oda az urának.

Egliseilles gróf föltette a szemcsipőjét, átvette a levelet és az ujjahegyével felbontotta, mintha valami döglött patkányhoz ért volna.

Loubière orvos tudatta vele, hogy Pissieux nagyon gyöngé és hogy boldog lenne, ha utóljára még egyszer kezet szoríthatna vele. „Gróf ur, mondta a levél, méltóztassék sietni; holnap már kétségen kívül későn lenne.”

— Pissieux?... Ugyan miféle história ez már megint? — kérdezte magában.

Egy redő a homlokon, feledte a jockey betegségét, a színészsző számláját, a szük cipőt.

— Pissieux?... Ugyan miféle história ez már megint? — kérdezte magában.

Ujra elolvasta a levelet és hirtelen felkiáltott:

— Jean! Igen, parbleu, Jean!

Valóban a vén inasáról volt szó, ki a Loubière orvos szanatoriumában, Passyban, feküdt betegen.

Hogy az ördögbe is gondolhatott volna rá. Sohasem tudta ennek a szolgának a családi nevét, aki látta őt születni. Egész kurtán Jeannak hívta őt; nem tudta, nem volt kötelessége tudni, u y-e bár?

— Szegény Jean, — mondta.

Jean tökéletes inas volt. Ötven év óta szolgált az Egliseilles grófnak és Adhémar szerette őt.

— Szegény Jean, ismételte, okvetlenül felkeresem őt. — És a reggelije után bérkocsiba ült a Madeleine előtt s Passyba hajtattott.

A szanatorium kertjét virágos orgonabokrok derítették fel s egy magas fiatal leány világos ruhában állott meg az illatos fűrtök közé temetett fejjel, amint a kert vasrácsos ajtóját becsukódni hallotta.

Egy galy a szoknyájába akadt s a leány tudtán kívül látni engedte violaszín harisnyába bujtatott gömbölyű lábikráit.

Egliseilles Adhémar üdvözölte ezt a tavaszi alakot és egy ápolónő a szobába vezette őt, hol Pissieux Jean haláltusáját vívta.

Amint ez utóbbi belépni látta az urát, felkényökölni próbált a vánkosan és mindig tiszteletteljesen, anélkül, hogy kezet nyujtana, talált rá erőt, hogy majdnem vidáman susogja:

— Köszönöm hálásan, gróf ur... Gróf ur végtelenül kegyes és nagy megtiszteltetésben részesít... Most már nyugodtan halok meg...

— Ugyan, ne tréfálg, mondta a fiatal nő; egy kis gyógyszer, majd e mulik...

vagy az izraelita vallás egyenj-gu és vi-
sionos voltát vitássá tenni és e címen
a kormányt antiszemita törvényma-
gyarázat vádjával illetni csak a kér-
dés hamis megvilágításával lehet. A
magam részéről egi beszédemben az
1848. XX. törvénycikk 2. szakaszáról
említést sem tettem. Csupán az 1848.
évi XX. törvénycikk 3. szakaszával
vonatkozásban szóltam és pedig oly-
képpen, hogy tekintet nélkül arra, vaj-
jon az 1848. XX. törvénycikk
3. szakaszának rendelkezései az
izraelitákra kiterjednek-e vagy nem,
— az izraeliták joggal tarthatnak
igényt az állam által való segítségre és
ezt a segítséget én nemcsak főntar-
tani, de az állam anyagi erejéhez
mérten fokozni is kívánom. Lehet, hogy
Bánffy Dezső báró az 1895. évi
XLIII. törvénycikket úgy fogta föl,
hogy annak életbeléptetésével az 1848.
XX. törvénycikk 3. szakasza az iz-
raelitákra eo ipso kiterjed, de az bi-
zonyos, hogy e fölfogásnak az izraeli-
ták javára való érvényesítéseért ő nem
sokat tett, mert a receptionális tör-
vény életbeléptetése után 1896-ban és
1897-ben az állami költségvetésben az
izraeliták segítésére fölvetett összeget
egy fillérrel sem emelte. A segítség csak
1898-ban emelkedett az eddigi 10,000
koronáról 20,000 koronára, de akkor
sem a kormány iniciatívájából, ha-
nem kérvényezés folytán a költségve-
tésnek képviselőházi tárgyalása során.
A magyarországi izraelitáknak min-
denesetre jobban fog tetszeni, ha az
állami költségvetésben részükre fölvetett se-
gítség fokozatosan emeltek, tekintet nél-
kül az 1848. évi XX. törvénycikk 3.
szakaszára, mint az, ha most utólag
kiderül, hogy Bánffy Dezső báró an-
nakidején úgy vélekedett, hogy az
1848. évi XX. törvénycikk 3. szakasza
kiterjed az izraelitákra is, de e véle-
kedésének kézzelfogható megvalósítása
tekintetben, amikor tehette volna, nem
tett semmit.

a szép napok . . . hm . . . nagyon jól el
vagy látva itt . . .

Nem tudott mást mit mondani, miután
sohasem beszélt ezzel az öreg emberrel, ki
gyermeksege óta kiszolgálta, másról, mint
cipőkről, keztükről, nadrágtartókról és is-
mételte:

— Nagyon jól, pompásan el vagy látva
itt . . .

Azután ment nézni a napfényben fürdő
kertet az ablak függönyén keresztül.

A csönd kinos volt. Egyetlenegy léry
zümögött és verdeste magát az ablaktáblá-
hoz; a távolban a Szajján egy hajó kürtje
jajongott, azt mondta volna az ember, va-
lamely megsebzett szörnyeteg ordítása a vén
folyón.

A Jean alig hallható hangja susogta:
— Valamit szeretnék a gróf urtól
kérni. Méltóztassék megbocsátani, ha fárász-
tom vele . . . Solgnyban, a szülőfalumban
szeretném örök álmomat aludni.

Egy köhögési roham visszavetette a
vankosára és Loubiére orvos, ki átment a
szobán, megtapogatta a beteg ütőereit.

Egy fejmozdulatot tett, mely semmi
jót nem jelentett.

Jeannak meg volt annyi ereje, hogy
megérttesse, hogy még beszélni akar az
urával.

Adhamér közelebb lépett.
Erre a haláltusa által elfojtott hangon
hebegte az öreg:

— Gróf ur, haza térve, legyen kegyes

Nem volt tehát semmi szükség
ezeknek az izgalmaknak a felkeltésére
és csak a debreceni közönség higgadt
és értelmi belátásának, józanságának és
felvilágosodottságának köszönhetjük, hogy
a zsidóságnak külön kortesszervezetbe
való tömörítését, mint végzetes és ha-
lálós bünt nem kell megbélyegeznünk.
A debreceni közönség a magyar állam-
polgárban csak a magyart akarja látni
és mindig csak a magyart látta eddig
is. Bizonyosra vehető tehát, hogy Deb-
recen választópolgársága keresztül fog
siklani, az izléstelen és botor, de hatás-
talan merényleteknek járó guymosoly-
lyal ezen a Bakonyi-párti kortesfogáson.
De jól emlékeztetünk tartásuk azok, akik
ezt a hallatlan manővert rendezték, hogy
a debreceni közönség meg fogja jegyezni
mágnak azokat, akik felekezeti szerint
akarták széttagolni ezt a társadalmat és
felekezeti villongásokba akarták beug-
ratni Debrecen lakosságát.

A közkórház pénzügyi mérlegei.

Deficit a múlt évben.

Uj alorvosi állást szerveznek.

A kórházi bizottság ma délután ülést
tartott, melynek legkiemelkedőbb momen-
tuma a kórház múlt évi zárszámadása volt.
A kórház 1909-ik éve deficitel zárult, da-
cára annak, hogy szinte tulzába menő szí-
goru gazdálkodást fajtett ki a vezetőség. De
egyszeriben érthető lesz a deficit, ha fel-
említjük azt a tényt, hogy a napi ápolási
díjak a debreceni közkórháznál 1 kor. 88
fillérben vannak megállapítva, ami oly rop-
pant csekély összeg a mai nagy drágaság-
hoz képest, hogy mindent megmagyaráz.
Budapestben, amely városnak semmivel sem
áll a háttamögött drágaság tekintetében
Debrecen, a napi ápolási díj 3 koronán is
felül van. Már pedig a debreceni kórház
sem tud olcsóbban kijönni, mint a főváro-
siak. Éppen ideje, hogy a debreceni ápolási

felfáradni az én szobámba . . . A kihuzó
szekrény fiókjában . . . a kulcs egy gyertya-
tartó alatt van . . . iratok . . . égesse el
anélkül . . . hogy elolvassná. — Becsület-
szavát rá! . . .

Feje visszahanyatlott e szavakra és a
mindvégig kifogástalan öreg szolgáló kilehelte
lelkét.

Eglisilles gróf elszomorodva tért vissza
a palotájába és egyenesen a Jean szobájába
sietett.

A szekrény kulcsa egy karos gyertya-
tartó alatt volt, mint az inas mondta s ő
kinyitotta az első fiókot.

Nem látott egyebet gondosan vasalt
ingeknél s keskeny, fehér nyakkendőknél.
Felhánt mindent és egy pár levelet talált.

Gyufát gyújtott s el akarta égetni a
leveleket a kandallóban, mikor egy fénykép
esett ki egy elsárgult levélborítékából.

Felvette.
Eglisilles Xaviére grófnőnek, az édes
anyjának az aroképe volt!

Felbontotta a leveleket, elolvasta és
akkor . . . és akkor, egész egyszerűen meg-
tudta, hogy a grófnő szerette az inast és
hogy minden kétséget kizáróan ő, Eglise-
illes Adhémus Hugues de Pers és de Lus-
sarches márké ebből a szerelemből szü-
letett.

A grófnő szülés után egy hétre meg-
halt és Jean maradt az ő titkával tovább
is hősies és tisztelgő inasa a saját
sáának.

dijakat realisabban állapítsa meg a belügy-
minisztérium.

Az ülésről alábbi tudósításunk ad
számot:

Az ülésen Körner Adolf tanácsnok el-
nökölt. Je en voltak Tüdös Kálmán dr. tiszti
főorvos, Ujfalussy József dr. kórházi főor-
vos, Aczél Géza főmérnök, Jászay Rezső dr.,
Somogyi Zoltán dr., Csikos Sándor dr. Visky
Sándor gondnok és Tóth Emil dr. jegyző.

Az ülés megayítása után Körner Adolf
elnöklő tanácsnok bejelentette, hogy a kór-
ház beterjesztette 1910. évi költségvetését. A
bizottság tárgyalás alá vette az egyes tétel-
eket s a költségvetést egész terjedelmében
elfogadta. Ezután a múlt évi zárszámadás
került tárgyalás alá. A zárszámadás kiemeli,
hogy a kórház forgalmában visszaesés mu-
tatkozik az 1908. évvel szemben, amennyi-
ben, míg 1908-ban az ápolási napok száma
113 ezer volt, addig 1909-ban csak 103 ezer,
ami deficitet vont maga után.

A jelentést tevő kórházi gondnok pa-
naszolja, hogy az ápolási díjak igen alacson-
nyak a piac drágaságához képest. Míg pél-
dásul Budapestén a napi ápolási díj 3 koronán
is felül van, Debreczenben 1 korona 88 fillér-
ben állapította meg a minisztérium.

A zárszámadás szerint az 1909. évi
bevétel kerekében 185 ezer korona, ki-
adás 218 ezer korona volt, így a deficit
kerekében 33 ezer korona.

A bizottság a zárszámadást tudomásul
vette.

Csikos Sándor dr. előterjesztést tett,
hogy még egy ápolónőt vegyenek föl a
sebészeti osztályra, mert az osztály oly né-
pes, hogy a személyzet rendkívül le van
kötve. Jellemzősül elmondja, hogy 12 nap
alatt 60 műtétet végeztek a sebészeti osztá-
lyon s mivel egy alorvos van, a narkóziat
is ápolónő végzi.

Tüdös Kálmán dr. amellet foglal-
lást, hogy egy alorvos felvételét mondja ki
a bizottság. A sebészeti osztályon ilyen kö-
rülmények közt nem ápolóra, hanem egy
diplomás orvosra van szükség.

A bizottság hosszas vita után kimondta,
hogy felhívja a kórház igazgatóságát, te-
gyen előterjesztést egy új alorvosi állás
szervezésére.

Néhány apróbb ügy letárgyalása után
az ülés véget ért.

A képviselőházi botrány és Hajdumegye.

Napirendre tértek fölötté.

A vármegye közgyűlése.

Népes közgyűlést tartott ma délelőtt
Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága
Domahidy Elemér főispán elnöklésével. A
közgyűlés egyik kiemelkedő pontja Lengyel
Imre indítványa volt, mely az ismeretes és
felháborító képviselőházi botrány megbélyeg-
zését javasolja. Kevésbé kiemelkedő volt
azonban a közgyűlés határozata, mely a ja-
vaslat fölött egyszerűen napirendre tért.

Kuruckodás ide, kuruckodás oda, az a
parlamentí támadás — ki meri tagadni? —
gyáva orvtámadás volt egy idős ember el-
len. Nos, Hajdumegye törvényhatósági bi-
zottsága ezt a gyáva és szégyenletes tettet
helyesli? Nem merete kimondani, de a ha-
tározata erre vall.

A közgyűlésről különben alábbi tudó-
sításunk szól:

A közgyűlést délelőtt 9 órakor nyitotta
meg Domahidy Elemér főispán.

A királyi leirat.

Az alispáni jelentés tudomásulvétele
után Pákozdy Sándor főjegyző felolvasta a
királyi leiratot, amely az országgyűlést ju-
nius 21-ére összehívja. A legfelsőbb irást a
törvényhatóság állva hallgatta végig, tuda-

másul vette s azt eredetben a vármegye közlevéltárába helyezi el. Másolatban Kovács Gyula alispánnak adták ki, hogy a választások határnapja felől intézkedjenek.

A képviselőházi botrány.

Néhány kisebb ügy elintézése után a közgyűlés rátért Lengyel Imrénék lapunkban is ismertetett indítványára a képviselőházi botrány elítélése tárgyában.

Az indítvánnyal szemben az állandó választmány azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a közgyűlés a március 21-én történtek felett helytelenítő ének adjon kifejezést.

Nagy vihart keltett ez a kérdés.

Az első szónok Veszprémy István volt, ki felszólalt az állandó választmány javaslatát ellen. Hosszasan fejté ki a kérdésben a függetlenségi felfogást s kijelenti, hogy a képviselőházi botrány nem is volt olyan nagy dolog, amiért Hajdumegyének ehhez hozzá kellene szólnia. Szerinte az eset egy pár temperamentumos fiatal képviselő felbuzdulásának következménye, a melyért nem szabad a parlament összeségét felelősségre vonni. — Arra kéri Lengyel Imrét, hogy vonja vissza indítványát. Amennyiben nem tenné, indítványozza, hogy Hajdumegye térjen napirendre az ügy felett.

Lengyel Imre kijelentette, hogy ha Veszprémy fel nem szólal, készséggel megnyugszik az állandó választmány javaslatában. Felolvasa Debreczen tanácsának távirati üdvözlését s kijelenti, hogy nem akar politizálni, de miután Veszprémy előhozta, hogy az ő házában Mezőfi zászló leng, kénytelen kijelenteni, hogy ezt nem tagadja, mert Mezőfi a népjogokért küzdött mindig. Nem emelte fel a kvótát s nem adott milliókat Bosznia anektálására, mint az exellenciás urakká vedlett vezér 48 asok.

A felszólalás után hosszas és szenvedélyes vita keletkezett, amelynek a szavazás vetett véget.

A közgyűlés nagy többséggel napirendre tért az ügy fölött.

Politika és irodalom.

Az Arany János-társaság látogatása öszre marad.

Csak kellemetlen valami a politika, a legszebb terveket megzavarja. Milyen örömmel várta a Csokonai-kör a temesvári Arany János társaságot, milyen készüléket tett oly neves és kedvelt költők, mint Szabolcska Mihály, Jörög Draskóczy Irma, Vörtesy Gyula stb. fényes fogadtatására, milyen érdeklődést tanúsított Debreczen művelt közönsége a vendégek közreműködésével rendezett felolvasó ülés iránt s most mindez hiába volt, legalább egyelőre hiába. A csúf politika beleszólt és ime a kellemesnek ígérkező irodalmi összejövetel öszre marad. De talán jobb is így.

Az Arany János társaság és Csokonai-kör berátkozása nagyon is közel esett volna a választások idejéhez és olyankor ki érdeklődik Magyarországon irodalom és költészet iránt? Hiszen a két irodalmi egyesület vezetői is egy darabig hűtlenné lesznek a muzsákhoz és a politika zászlója alá szegődnek. A Csokonai kör egyik al-elnöke, Tüdős János dr., valamint az ügyésze, Kőrösi Kálmán dr. függetlenségi képviselőjelöltek, a Csokonai-kör főtitkára, Szávay Gyula pedig a helybeli nemzeti munkapártnak legfőbb oszlopa. De az Arany János társaság tagjai sem kerültek ki a politikai járványt; magát az elnököt, Szabolcskát folyton emlegetik képviselőjelöltné és ha bár Debreczenről lemondott, valószínű, hogy a Kossuth-párt csak fellépteti valahol; a társaság főtitkárának Lendvay Miklós vármegyei főjegyzőnek is bizonyára akad dolga a választások közül.

Reméljük azonban, hogy a mi késik, nem mulik s a politikai hullámok lezajlása után ősz elején annál szivesebb, annál melegebb lesz a két irodalmi egyesületnek testvéri ölelése.

Papp József dr. Debreczenben.

A második kerületi nagyválasztmány képviselőjelölő ülése.

Papp József dr., a második kerületi nemzeti munkapártjának illusztris képviselőjelölője ma délelőtt Debreczenbe érkezett s így ma már közvetlen tanuja lehetett annak a forró lelkesedésnek, annak az eleven harcikedvnek, mely az ő jelölésének szóba kerülése óta fokozott mértékben lett ur a második kerület választóinak a lelken. S azt is tapasztalhatta ma a kiváló jelölt, hogy az iránta tanúsított lelkesedésnek, ünneplő szeretetnek az a főforrása, hogy Debreczen közönsége teljes tudatában van a Papp József dr. nagy, korszakos jelentőségű érdemeinek.

Az állomáson a debreceni nemzeti munkapárt vezetőségének tagjai, élükön Megyery Pál dr. kerületi elnökkel, valamint a párttagok tekintélyes számban gyülekeztek össze, hogy a jelölt megérkezésénél jelen legyenek. Mikor a budapesti gyorsvonat berobogott, az egybegyűtek harsány éjjennel köszöntötték a kiszálló Papp József dr.-t, aki Szilágyi Imre kerületi elnök kíséretében utazott le Budapestről. Papp József lebilincselő szíveséggel üdvözölte az első kijött urakat, majd kocsióra ült a társaság s Papp dr. a Bika-szállóban bérelt lakására hajtott.

Délután a második kerületi nemzeti munkapártjának nagyválasztmánya megejtette a jelölést. Mint előre látható volt, óriási lelkesedéssel vette magáévá az intésbizottság Papp Józsefet ajánló javaslatát. Papp dr.-t küldöttség hívta meg a terembe.

Papp József köszönetét fejezte ki a jelölésért s pompás beszédet rögtönzött, mely noha nem volt programbeszéd, mégis egy magvas, klasszikus megépítésű programbeszéd felemelő, lelkesítő hatását keltette. Imponáló bizonyosságot tett ez a beszéd is arról, hogy Papp József dr. az aktuális politikai kérdések mind-egyikével szemben az izzig-vérig modern, demokrata szabadelvűségnek az álláspontját foglalja el. Ez a beszéd is Papp József egyéniségének azokra a vonásaira vetett ragyogó fényt, melyekből egy csodás munkabírásu, a legnemesebb célok elérése felé lankadatlan energiával s elsőrangú hivatottsággal törekvő egész férfi jellemre rajzolódik elénk.

A nagyválasztmány ülésének lefolyásáról részletes tudósításunk itt következik:

A képviselőjelölés.

Megyery Pál dr. elnök üdvözlőlvén a teljes számban egybegyűlt nagyválasztmány tagjait, megnyitotta az ülést és kérte, hogy halgassák meg a második kerületi intésbizottságának jelentését. Mi, — ugymond — a jelölés ügyében hosszasan és behatóan tárgyaltunk, ugy városunk, mint pártunk érdekeit megfontolás tárgyává tettük és olyan jelölt személyében állapodtunk meg, akit a legmelegebben tudunk a nagyválasztmánynak ajánlani. (Halljuk!) Ez a férfi: Papp József dr. (Hosszas lelkes éljenzés és taps). . . . budapesti egyetemi tanár, a budapesti ügyvédi kamara titkára, az ügyvédi kör al-elnöke, akit Debreczenből is sokan ismerünk

s akiről tudjuk, hogy ő nem a hangzatos jelszavak embere, hanem olyan munkásságban töltötte életét, amelyből méltán következtethetjük, hogy az ő nevével az eredmény teljes reményével vehetjük fel a küzdelmet a második kerületben. (Éljenzés.) Méltóztatnak elfogadni az intésbizottság javaslatát és kikiáltani Papp József dr. urat a második kerületi képviselőjelölőjévé?

— Eljen Papp József! — hangzott most hosszasan a nagyválasztmány tagjainak lelkes kiáltása s az elnök csak percek elteltével folytathatta:

— Mint látom, az intésbizottság javaslatát egyhangú lelkesedéssel méltóztatnak fogadni (Ugy van! Éljenzés.) Indítványozom, hogy küldöttséget menesszünk jelöltünkért, hogy ő itt körünkben megjelenvén, kijelenthesse: elfogadja-e a jelöltséget. (Helyeslés)

A nagyválasztmány Nagy Elek tanár, Csath Zsigmond postafőnök, Rosinger Lajos izr. hitközségi elnök, Bechert Maró, Molnár Ferenc és Ecsedy József tagokból álló küldöttség útján hívta meg Papp József dr.-t, akit a nagyválasztmány a terembe léptekor viharos ovációkkal fogadott. A taps, az éljenzés zajának elűltével Megyery Pál dr. elnök a következő beszéd kíséretében közölte Papp József dr.-ral a nagyválasztmány határozatát:

— Kedves barátunk, szeretett képviselőjelöltünk! Most már ebben a kettős minőségben szólítalak meg. Az utóbbi minőségben azért, mert a második kerületi nagyválasztmánya, mely itt teljes számmal jelent meg, a Te jelöltségedet írta zászlójára. (Lelekes éljenzés.) A második kerületi nemzeti munkapártja ismerve multadal, tudja, hogy Te hangzatos jelszavak után nem indulsz volna, tudja, hogy te eredményes munkában töltötted életedet. (Helyeslés.) Amidőn a jelöltség elfogadására kérünk, egyszersmind kérünk arra is, hogy amily lelkesedéssel és szeretettel ajánljuk mi fel Neked a mandátumot, olyan lelkesedéssel s szeretettel ápd a második kerület érdekeit. (Hosszantartó taps és éljenzés.)

Papp József dr. beszéde.

A tetszésnyilvánítás viharának csöndesedésével Papp József dr. helyeslésektől és éljenzésektől sűrűn megszakított beszédében körvonalozta nagyjából programját. Így hangzott a beszéd:

Tisztelt Polgártársaim! Fogadják hálás szívvel eredő, őszinte köszönetemet azért a megtisztelő bizalomért, melylyel kitüntettek, hogy én legyek az a boldog, aki az ország legfőbb tanácsában, az országgyűlésben Debreczen város második kerületét, az Önök kerületét képviseljem. Én örömmel és lelkesedéssel követtem az Önök hívó szavát és kezembe ragadom a zászlót, melyet felém nyujtanak s melyre a nemzeti munkapárt programja van felírva és ígérem ebben az ünnepélyes pillanatban, hogy legjobb erőmet, elvhűségemet és kitartásomat egyesíteni fogom arra, hogy ezt a zászlót diadalra vigyem. (Éljenzés)

„Nem vagyok idegen!”

Tisztelt Uraim! Tudom, hogy a mi tisztelt ellenfeleink azt fogják hangoztatni: hogyan lehetett jelölni engem, mikor én a kerületben idegen vagyok, hogyan lehetett jelölni engem, mikor én nem vagyok professzionális politikus? Hát igaz, hogy én eddig hivatászerűen politikával nem foglalkoztam. Önök ezt jól tudták és számoltak ezzel a körülménnyel. De hiszen, ha valaki több mint 30 éves közpályán dolgozott, évtizedeken át a jognak a szolgálatában állott, úgy elméletileg, mint gyakorlatilag a jogi élet fejlesztésével, a jog irányításával foglalkoz-

netet mondott a nagyválasztmány nevében Papp József dr.-nak értékes beszédért. Az elnök indítványára táviratban értesítették a jelöléstől Khuen Héderváry gróf miniszterelnököt és úgy öt, mint Tisza István gróftól id. özltek.

Az ülés Papp József dr. lelkes elnököse között ért véget.

Háborúság Hajduszovát és jegyzője között.

Ahonnán minden jegyzőt kikergetnek

Hajdúvármegye mai közgyűlésén különösen nagy és szenvedélyes vitára adott alkalmat egy hajdumegyeyi község és jegyzője között kiütött háborúság. Hajduszovát a jegyzőjével hadilábon álló község a jegyzőt Nádházi Bóninek hívják. Az aktuális ügy a község és nótáriusa között az, hogy a jegyző által haszonélvezett negyvennégy hold földből szorítási tagosítás révén százhusz hold lett. A községi képviselőtestület a javadalom megnövekedésébe nem nyugodott bele és határozatot hozott, hogy a jegyzőtől a 44 holdon felül eső birtokrészt elveszik, mivel a jegyzőnek csak 44 hold föld haszonélvezete jár.

Nádházy Bóni a képviselőtestületi határozatot meglebbbezte. A vármegye állandó választmánya helyt adott a jegyző felebbezésének azon indoklással, hogy a tagosítás által a jegyzőnek jutott 120 hold föld értéke nem mulja felül az azelőtt haszonélvezett 44 hold föld értékét.

Ez volna a látszólagos ütközéspont a község és jegyzője között. A dolog azonban nem így áll. Ez a tagosítási ügy csak alkalom volt, hogy a két fél nyílt összeütközésbe kerüljön. A község és jegyzője — szomorú tény — egészenlehetetlen ellenségként áll egymással szemben. És ebben mindkét fél hibás, amint a vármegye mai közgyűlésén kitűnt.

Czeglédy Mihály dr., a vármegye kiváló főügyésze derítette fel az ügy egyik részéről az igazságot. Nála szokatlan szenvedélyvel lobbantotta Hajduszovát község szemére, hogy felsőbb hatóságával sohasem tudott megférni. 50—60 év óta — mondta a főügyész — kiríthatatlan gyűlölettel viseltetik ez a nép a jegyzői iránt. Ez idő óta még nem volt jegyzője Szovátnak, a kit ki nem kergettek volna a községből. Hajduszovát — vetette a jelen volt szorítási szemére jogos haraggal a főügyész — még nem temettek el jegyzőt, értvén ez alatt, hogy a rakoncátlan községben földi pályafutást egy jó idő óta nem végezhetett be jegyző, mert a szorítástól nem tudott békességben megférni.

Az éremnek azonban van másik oldala is s ezt Kovács Gyula alispán mutatta be. A jegyző ugyanis nem respektálja a községi képviselőtestületet, hanem annak kikerülésével, önkényüleg tesz intézkedéseket, mint ahogy a képviselőtestület tudta és megkérdezése nélkül tagosította a község földjeit. Most a község, kvázi, büntetésképpen akarja a 120 hold földet elvenni a jegyzőtől, aki, mint a község főbírája, Nagy Lajos a közgyűlésen kifejtette, basáskodással akar mindent elérni. A közgyűlés többsége az alispán álláspontjára helyezkedett s a községi képviselőtestület határozatát szankcionálta az állandó választmány javaslatával szemben.

Az ügy azonban ezzel még nem nyert

befejezést, mert a jegyző fellebbezni fog a miniszterhez.

Kár, hogy a közgyűlés az ügy érdemi részét nem választotta el érzelmi háttérétől, mert amilyen igaz, hogy a jegyző törvényellenesen cselekedett a tagosításnál (amiért fegyelmit érdemel) olyan igazságtalan az, hogy a 120 holdat, amit a tagosítás juttatott a jegyzőnek, el akarják venni tőle.

Kernhoffer József ünneplése.

A Csarnoki választmányi ülés. — Banket a Royalban.

Az a nagy kitüntetés, mely a napokban Kernhoffer Józsefet, Debreczen társadalmi életének ezt az általános nagy szeretetben álló, városzerető őszinte köztisztelőnek örvendő vezéralakját érte, a város közönségének alkalmat szolgáltatott arra, hogy Kernhoffer iránt érzett meleg szeretetének impozáns módon adjon kifejezést.

Ilyen impozáns ünneplésben részesítette Kernhoffer Józsefet a Debreceni Kereskedelmi Csarnok választmánya ma este hét órakor tartott választmányi ülésén, melynek egyedüli tárgya a Csarnok elnökének Kernhoffer Józsefnek üdvözlése volt az alkalomból, hogy királyi tanácsosi méltóságot nyert.

Szávay Gyula alelnök üdvözölte a választmány tagjait s az ülés tárgyának ismertetése után felkérte Bechert Manó, May Andor, Schwarz Vilmos, Kenyeres Károly, Weinberger Sándor dr. tagokat, hogy az ülésre hívják meg Kernhoffer Józsefet. A küldöttség szónokája Weinberger Sándor dr. volt.

Kernhoffert megjelentekor lelkes éljenzés fogadta, melynek csillapultával Szávay Gyula gyönyörű üdvözlőbeszéddel köszöntötte a Csarnok elnökét s művészi módon vázolta az ünneplést kiváló érdemeit. Kernhoffer József meleg, meghatott szavakkal köszöntötte meg a Csarnok lelkes ünneplését.

Este 8 órakor a Royal-szálló nagyteremben banket volt, melyen Hagedüs Jenő dr. köszöntötte fel a Csarnok nevében Kernhoffer Józsefet. Az ünneplést elnök a Csarnok tagjaira üritett poharat. Domahidy Elemér főispán Kernhoffer József, Kardos Samu dr. a főispánra mondott tószót. Banket után a Csarnokba vonult a társaság, ahol a hajnali órákig maradtak együtt.

Színház és Művészet

A színház műsora.

PÉNTEK: Válgunk el, vigjáték. Hahnel Aranka bucsuja a színpadtól. B) bérlet.

SZOMBAT: Folt, amely tisztit, dráma. Szilas Gippelle fellépte. C) bérlet.

Gyöngyi Jolán bucsuja. Ma este bucsuzott el a debreczeni közönségtől Gyöngyi Jolán az Igloi diákok Évikéjének a szerepében. Alakítását ma is az a kedvesség jellemezte, melyet Gyöngyi Jolán minden szerepében nagy művészettel tud érvényesíteni s mely épen ebben az alakításában volt legbensőbb, legigazabb hatással a publikumra. Gyöngyi Jolánt a mai bucsuostén melegen ünneplték. Sok virágban, szünni nem akaró tapsokban, zajos kihívásokban volt része. Az előadás jó volt, Gyöngyi Jolánon kívül még Horváth, Torma, Ligeti kaptak sok tapsot

Hepp-hepp induló H.-Szoboszlón.

A Justh-párt liberálisnusa.

E keseredett küzdelem folyik a hajdúszoboszlói választó kerületben. A régi képviselő Justh János ellen 48-as szociáldemokrata programmal fellépett Mezőfi Vilmos, akinek fanatikus hívei ezer számra dolgoznak diadalán. Ennek a harcnak egy kárhuzatos, szomorú kivívéséről tudósít hajdúszoboszlói tudósí óak.

Justh János és kortesei a legcsunyább antiszemita demagógiát űzik. Rópiratok, újságok, kortesversek refrane egy: „Úsd a zsidót“. Az a hajdu magyar nép, amely eddig hírből sem ismerte az antiszemitizmust, most lépten nyomon azt hallja, azt olvassa, hogy csak akkor lesz boldog Magyarország, ha a „zsidó“ képviselő jelölt nem kerül be az országháza. Maga a volt képviselő Justh János, aki sorba járja házról-házra a szavazókat, mindenfelé azzal köszönt be:

— Csak nem fog uram bátyám egy bűdös zsidóra szavazni!

Ez a rut demagógia azonban nem jár a kívánt hatással. A nép romlatlan, tiszta lelke egyelőre a vallási gyűlöletre való igaztással szemben indifferens marad.

Azokban szomorúan jellemzi ez a zsidógyűlölettel csepeztő kortes hadjárat Justhéknek „hires“, annyit hangoztatott demokráciáját, liberálisnusa. Amíg nem kerül áldozatba, hanem a népszerűség dicsfényével jár: addig „keblemre izraelita“ ez a jelző. Amint Justh János ur is antiszemita allurjel dacára felkereste a hajdúszoboszlói rabbint és anóál a zsidó voksokat könyörögte. De mihelyt baj van, mihelyt a zsidók nem nyilvánítják a maguk meggyőződését: eifelejtí Justh, a „nagy liberális“ Justh Gyula fia, hogy mivel tartozik a papa frázisainak. Akkor már vége liberálisnuskának, demokráciának, — akkor már nem „kedves polgártárs“ a sémi, hanem „bűdös zsidó“. A miként Justh Gyula ur Zentán, a római katolikus papság támogatása kedvéért nyomban meglefedkezett a szekularizációs követelés jogosult voltáról. A római katolikus papság kedvéért nyíltan kijelentette, hogy nem híve a papi vagyon szekularizációjának.

Csudás azok elvakultsága, akik mindezek után még mindig vakon követik a „liberális“, a „demokrata“ Justh Gyulát.

A III. kerületi Nemzeti Munkapárt választási pártirodái

a következő helyeken állítottak fel:

1. A Kossuth-utcai választók részére:

Frohner-szálloda 25. sz. szoba

2. A Varga-utcai választók részére a

Royal-szálloda cukrászterme

ahol felvilágosítással mindennap délután 5 órától 7 óráig készséggel szolgál a párt vezetősége.

HIREK

— A király Budapesten. Budapesti tudósítónk táviratozza: Félhivatalosan jelentik, hogy Héderváry miniszterelnök ma délután fél egy órakor külön kihallgatáson jelen meg a királynál a Várpalotában. A kihallgatáson, mely egy és egynegyed óráig tartott, Héderváry a kormány nevében üdvözölte Öfelségét megérkezése alkalmából, azután a politikai helyzetről tett részletes jelentést. A kihallgatás folyamán szóba került nagyjában a király budapesti időzésének programja is. Valószínű, hogy Öfelsége meg fogja tekinteni a virágkiállítás, egyéb látogatásairól csak később lesz döntés. Héderváry audienciája után Daruváry Géza kabinetirodái főnöknel tett látogatást.

zik, az bizonyára tisztában van azokkal a nagy célokkal és tervekkel, melyek köré most csoportosulunk és jól tudja, hogy melyek azok az eszközök, amelyekkel ezeket a nagy eszméket meg lehet valósítani. (Ugy van!) Ami pedig az illeti, hogy én idegen vagyok, hát igaz, hogy nem születtem Debreczen városában, de tiltakoznom kell az ellen, hogy az, aki ismeri Magyarországot intézményeit, aki részt vett a magyar kultúra fejlesztésében, — habár mint szerény munkás — hogy az ember Debreczenben ilyennek tekintessék. (Zajos éljenzés.) Nem vagyok idegen, nem lehetek idegen. Ismerem a város történetét. Fontos szerepe volt ennek a városnak a történelemben, sokat szenvedett ez a város az ellenség pusztításaitól. Ugyanaz a sors ért azonban bennünket, felvidékieket és Magyarországot bármely részének lakosait. Együtt sirtünk tehát mi is Debreczennel és ha öröm érte ezt a várost, együtt örültünk vele. A közös öröm meg a közös bánat együvé forrasztott bennünket, mi tehát testvérek vagyunk. (Lelkes éljenzés és taps.)

A történelmi fordulat.

De a történelem másra is tanít engemet. A történelemből tudom, hogy Debreczen lakói évszázadokon át mindig politikailag érett polgárok voltak; a város multja mutatja ezt. Én meg vagyok győződve róla, hogy Önök figyelemmel kísérték az utolsó öt év történetét, hogy Önök átérték azokat a nagy átalakulásokat, melyeken hazánk keresztülment. Önök tudják, hogy hazánk most forduló ponthoz jutott: ha a nemzeti munkapárt győzni fog, akkor egy virágzó epochának nézünk elébe, ellenben ha ez a győzelem nem következik be, akkor a mai sanyáru helyzetnél még szomorubb kilátások töltenek előtérbe. (Viharos tetszés.) Önöktől függ, melyik eshetőség következéské be.

Tisztelt Uraim! Az egyes emberek életében nem játszik szerepet a véletlen, de nem játszik a politikai pártok sorsában sem. A koalíció megbukott, mert meg kellett buknia, mert azok a pártok, melyek alkották, visszaéltek a politikai őszinteséggel, a politikai bizalommal és vétettek a politikai morál ellen. A pártok, melyek a koalíciót képezték, ahelyett, hogy a kiegyenlítést keresték volna, egymás ellen fordultak, torzsalakodtak a hatalomért, egyik ki akarta turni a másikat, hogy egymaga ülhesen a nyeregbe. (Ugy van!) További bűnük pedig, hogy megbomlasztották azt az egyetértést, mely a nemzet s a koronás király között fennállott. Pedig, ha fejlődni akarunk, ha erkölcsileg, anyagilag, kulturailag előhaladni akarunk, nem mondhatunk le a király és a nemzet közötti egyetértésről, mely alapja a szent korona eszméjének. (Tetszés)

A koalíció a parlamentarizmus ellen tört: nagy bünt követett el, amikor az obstrukcióhoz nyúlt és mi több, ellenfeleink még most is hirdetik, hogy ha nem kerülnek be többségben a parlamentbe, nem fogják alávetni magukat a legelemibb parlamenti szabályoknak sem, nem a többség akaratának, hanem meg fogják akasztani a békés fejlődést célzó parlamenti munkát. Ez, tisztelt uraim, nem politikai rezon! (Zajos helyeslés.) Így csak azok beszélnek, akiknek a haza sorsa nem a szívében fekszik, csak frázisaikban. (Ugy van! Igaz! Éljenzés és taps.)

Tisztelt Uraim! Magyarország sohasem vonta ki magát azon nagy eszmeáramlatok alól, melyek Európában felszínre jutottak és ezen eszmeáramlatok úditően és felfrissítően hatottak reánk is. Hol általános emberiek voltak ezek, hol nemzeti természetűek. Egyet azonban szem előtt kell tartani: hogy az eszmék csak akkor érnek valamit, ha velük reális dolgot lehet elérni, mert szélmalom harcot vívni, lehet egyik-másik magánember passziója, de nem lehet olyanok, akikre 18 millió polgár sorsa van bízva. (Élénk tetszés.)

A nemzeti munkapárt.

Tisztelt Uraim! Most nem akarok politikai programot adni, más alkalomra tar-

tom fenn magamnak ezt a szerencsét. Csak néhány politikai kérdést akarok kiszakítani és most érinteni. Most csak annyit jelzek, hogy én a nemzeti munkapártnak vagyok a harcosa (Hosszas éljenzés.) és én szívesen fogadom el az Önök megbízását ezzel a programmal, mert ez a program 67-es alapon létesült, mert ez a meghamisítottan Deák-programm. (Helyeslés.) Tisztelt uraim, nekem a bátorság mindig imponált, jött légyen az egyes embertől, vagy egyes nemzetektől. Nekem imponált Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök bátorsága, aki ezen dekolát állapotok között ide állt és azt mondta: Új pártot alakítok, felszólítok mindenkit, osztlakozzék e zászló alá, melynek felirata: a munka, a becsület, a tisztességes munka! (Élénk tetszés. Felkiáltások: *Éljen Héderváry!*) Ez a párt szociális a'apon akarja reformálni az országot, új állami és társadalmi viszonyokat teremteni a változott viszonyokhoz képest. Ha sikerül elérni ezeket a célokat, akkor mi Magyarországot reneszánsz korszakának nézünk elébe. (Taps.)

Ne engedjék, tisztelt polgártársam félrevezettetni magukat azoktól, akik azt hirdetik, hogy a munkapárt a lemondás politikáját hirdeti, hogy mi lemondunk a nemzet s erzett jogairól. Ez mesebeszéd. (Élénk helyeslés.) Kérdem: ki akarja a mi szerzett jogunkat elvenni tőlünk? Megtámadott talán valaki bennünket? Veszélyeztetni talán valaki állami önállóságunkat? Nem uraim, ez nem történt meg, de mi meg se engednők ezt, mi híven védelmezzük ezeréves alkotmányunkat. *Mi történelmi jogainkat érvényesíteni akarjuk, őszinte harmóniában a királylyal, mi nemzeti munkával akarjuk ezt tenni, nem pedig graváminális politikával.* (Zajos helyeslés.)

A debreczeni egyetem.

Tisztelt Uraim! A nemzeti munkapárt programjának főpontja: *hogyan vélekedik a városokról.* Hiszen a városok azok a gyújtópontok, ahol egyesülve az intelligencia, a vagyon, a kereskedelem, a humanitárius intézmények. Ha ez a program a fővárost napnak tekintik, akkor ebben a naprendszerben olyan előkelő város, mint Debreczen, mindenesetre egyike a legtündörlőbb csillagoknak. (Zajos tetszés.) Ha már megpenditettem a városok kérdésénél az eszmei haladást, lehetetlen, hogy a legelső alkalmat meg ne ragadjam annak a kijelentésére, hogy büszke vagyok, mint magyar, mint egyetemi tanár, mint protestáns a debreceni főiskolára, mely a magyar nemzeti ideálnak és kulturának valóságos fátyója és mentővára. Az egyetemi oktatás nálunk úgy, amint megvan, nem megfelelő. Nem én vagyok az első, aki ezt hirdetem, hiszen beavatott kormánykörökben nem titkolják, hogy a budapesti egyetemet decentralizálni kell. Én, mint professzor mondom, hogy 6-7 ezer hallgató mellett az egyetem nem teljesítheti kötelességét oly behatóan, mint ahogy ezt elvárnók. (Ugy van!) A budapesti egyetem előbb-utóbb decentralizáltatni fog. Hány új egyetemet fognak létesíteni, nem tudom, egyet azonban tudok: hogy Debreczen városának jussa van arra, hogy az ő főiskolája egyetemmé nőjje ki magát; és én kijelentem azt, hogy minden erőmmel, bármilyen hatáskörben, legyen országos képviselő, vagy sem, az ország házában, a jogi irodalomban mindig szószólója leszek az Önök e tekintetbeni jogos kívánságának, mert ez a kívánság nem politikai jellegű, ez nem Debreczen városának ügye, hanem az országnak, a magyarságnak jogos kívánsága. (Élénk éljenzés és taps.)

Az igazságügy és a közigazgatás reformja.

Sok mindent szeretnék elmondani, de majd programbeszédemben foglalkozom tüzetesen az égetően aktuális politikai kérdésekkel. Csak egy két dologra akarok most ráutalni. (Halljuk!) Az egyik: hogy a nemzeti munkapárt ki akarja építeni igazságügyünk rozoga épületét. Mi jogászok tudjuk, mily égető szükségletek merültek föl e téren és Önök, akik kereskedők, iparosok, napnap mellett érzik, ha követeléseket akarnak

érvényesíteni, hogy a mai állapotok tovább nem tarthatók fenn. Évtizedek óta nincs polgári törvénykönyvünk, nincs egységes polgári perrendtartásunk. A közigazgatás is reformra szorul. Milyen irányu lesz ez a reform, még nem tudjuk. Bizonyos azonban, hogy függetleníteni akarjuk a municipiumok tisztviselőjét, mert ezt nemcsak a közérdek kívánja, de a tisztviselők egyéni érdeke is.

Az 1848: XX.

A társadalmi egyetértés és a felekezeti békét biztosítani kell az országban. Nem lehet különbség polgár és polgár közt. Azokat a törvényeket, melyek a bevett vallásfelekezetek egyházainak állami segítyben való részesítéséről szólnak, liberális szellemben kell keresztülvinni. (Tetszés.) Az 1848: törvényeknek nem lehet más értelmet tulajdonítani, mint azt, hogy az abban a bevett vallásfelekezetek részére biztosított jogok kiterjesztessenek izraelita polgártársainkra is, habár a zsidó vallás csak későbbi törvényvel lett bevett vallásnak nyilvánítva. (Hosszas, zajos éljenzés és taps.)

Az általános választójog.

És hogy a legaktuálisabb kérdések egyikéről beszéljek, hogy a választói reformot, habár csak futólag is, említsem, ki kell jelentenem, hogy a mai állapotok nem tarthatók fenn. Változott a társadalom, változott az állam, változott minden az evolúció hatása alatt: az általános választójogot kell behozni (Lelkes éljenzés.) A részletekre nem terjeszkedhetem ki, annyit azonban jelzek, hogy az általános választójog behozandó, csak arra kell tekintettel lenni, hogy a magyarság szupremációját biztosítsuk. Ez a változtatás csak széles, demokratikus alapokon történhetik. (Taps.)

Az utolsó kétszáz év a polgári munkának, a polgári meggyőződésnek, a polgári lelkesedésnek, a civilizációnak a korszaka volt. Ha a világtörténelmet tanulmányozzuk, látjuk, hogy mindazokat a nagyszabású dolgokat, amelyek szüleményei a francia forradalomnak, az encyklopedisták készítettek elő, akik a polgárság köréből valók voltak. Az ugynevezett márciusi szellő, amely Franciaországból, Németországból fújt felénk s amely itt a mi hazánkban is termékeny talajt talált, szintén a polgári elem munkálkodásának nemes és dicső műve. A polgároknak érző szívének van minden iránt, ami a haladással karöltve jár. Én meg vagyok győződve arról, hogy az általános hirdett elveket Önök, mélyen tisztelt választópolgárok, helyeslik, magukévá teszik, ezeknek terjesztéséről elvtársaik körében gondoskodni fognak s hozzá fognak járulni velünk együtt a nemzeti munkapárt fényes győzelméhez. Ezen érzelmeik közepette kérem az Önök szives támogatását.

Lelkes, meg-megújuló szünni nem akaró éljenzés és viharos taps követte a gyönyörű beszédet és a nagyválasztmány tagjai seregétől tödultak a képviselőjelölthöz, hogy üdvözöljék.

A főispán buzdító szava.

Domahidy Elemér főispán intézett ezután néhány lelkes buzdító szót a nagyválasztmány tagjaihoz. Azok, — úgymond — akik most gúnyolnak bennünket, semmit sem tettek az ország javára, de magának Debreczennek az érdekében sem tettek semmit. Mutassák meg nekem, mit tett Debreczennek a koalíciós kormány, melyet ez a város három képviselőkkel támogatott? (Félkiáltások: *Semmit sem!*) Mi azonban máris eredményeket tudunk felmutatni, rövid idő slatt a városnak négy-öt eminens érdeke nyerte meg a régen kívánt kielégítést. (Félkiáltások: *Éljen a főispán!*) Meg van róla győződve, hogy Papp József drban olyan képviselőt nyernek, aki a város érdekeit és törekvéseit szíven viseli. Lelkesítő beszédét így fejezte be: Ilyen jelölt mellett, mint Papp József dr., hatványozott mértékben ébred föl bennünk a lelkesedés s nekem nincs kétségem aziránt, hogy küzdelmünket diadal koronázza. Neki a harenak, a küzdelemnek!

Végül Megyery Pál dr. elnök köszö-

netet mondott a nagyválasztmány nevében Papp József dr.-nek értékes beszédéért. Az elnök indítványára táviratban értesítették a jelölésről Khuen Héderváry gróf miniszterelnököt és úgy öt, mint Tisza István grófort üdvözltek.

Az ülés Papp József dr. lelkes elttetésében ért véget.

Háborúság Hajduszovát és jegyzője között.

Ahonnán minden jegyzőt kikergelnek

Hajdúvármegye mai közgyűlésén különösen nagy és szenvedélyes vitára adott alkalmat egy hajdumegyei község és jegyzője között kiütött háborúság. Hajduszovát a jegyzőjével hadilábon álló község s a jegyzőt Nádházi Bénének hívják. Az aktuális ügy a község és notáriusa között az, hogy a jegyző által haszonélvezett negyvennégy hold földből szorítati tagosítás révén százhusz hold lett. A községi képviselőtestület a javadalom megnövekedésébe nem nyugodott bele és határozatot hozott, hogy a jegyzőtől a 44 holdon felül eső birtokrészt elveszik, mivel a jegyzőnek csak 44 hold föld haszonélvezete jár.

Nádházy Béni a képviselőtestületi határozatot megfélebbzte. A vármegye állandó választmánya helyt adott a jegyző felebbzésének azon indokolással, hogy a tagosítás által a jegyzőnek jutott 120 hold föld értéke nem mulja felül az azelőtt haszonélvezett 44 hold föld értékét.

Ez volna a látszólagos ütközéspont a község és jegyzője között. A dolog azonban nem így áll. Ez a tagosítási ügy csak alkalom volt, hogy a két fél nyílt összeütközésbe kerüljön. A község és jegyzője — szomorú tény — egészen elhatárolt ellenségként áll egymással szemben. És ebben mindkét fél hibás, amint a vármegye mai közgyűlésén kitűnt.

Czeglédy Mihály dr., a vármegye kiváló főügyésze derítette fel az ügy egyik részéről az igazságot. Nála szokatlan szenvedélyvel lobbantotta Hajduszovát község szemére, hogy felsőbb hatóságával sohasem tudott megférti. 50—60 év óta — mondta a főügyész — kiirthatatlan gyűlölettel viseltetik ez a nép a jegyzői iránt. Ez idő óta még nem volt jegyzője Szovátnak, a kit ki nem kergettek volna a községből. Hajduszovát — vetette a jelen volt szorítati szemére jogos haraggal a főügyész — még nem temettek el jegyzőt, értvén ez alatt, hogy a rakoncátlan községben földi pályafutást egy jó idő óta nem végezhetett be jegyző, mert a szorítatiaktól nem tudott békességben megférti.

Az éremnek azonban van másik oldala is s ezt Kovács Gyula alispán mutatta be. A jegyző ugyanis nem respektálja a községi képviselőtestületet, hanem annak kikerülésével, önkényüleg tesz intézkedéseket, mint ahogy a képviselőtestület tudta és megkérdezése nélkül tagosította a község földjeit. Most a község, kvázi büntetésképpen akarja a 120 hold földet elvenni a jegyzőtől, aki, mint a község főbírája, Nagy Lajos a közgyűlésen kifejtette, basáskodással akar mindent elérni. A közgyűlés többsége az alispán álláspontjára helyezkedett s a községi képviselőtestület határozatát szankcionálta az állandó választmány javaslatával szemben.

Az ügy azonban ezzel még nem nyert

befejezést, mert a jegyző fellebbezni fog a miniszterhez.

Kár, hogy a közgyűlés az ügy érdemi részét nem választotta el érzelmi háttérétől, mert amilyen igaz, hogy a jegyző törvényellenesen cselekedett a tagosításnál (amiért felelősséget érdemel) olyan igazságtalan az, hogy a 120 holdat, amit a tagosítás juttatott a jegyzőnek, el akarják venni tőle.

Kernhoffer József ünneplése.

A Csarnoki választmányi ülés. — Banket a Royalban.

Az a nagy kitüntetés, mely a napokban Kernhoffer Józsefet, Debreczen társadalmi életének ezt az általános nagy szeretetben álló, városzerető őszinte köztisztelőnek örvendő vezéralakját érte, a város közönségének alkalmat szolgáltatott arra, hogy Kernhoffer iránt érzett meleg szeretetének impozáns módon adjon kifejezést.

Ilyen impozáns ünneplésben részesítette Kernhoffer Józsefet a Debreceni Kereskedelmi Csarnok választmánya ma este hét órakor tartott választmányi ülésén, melynek egyedüli tárgya a Csarnok elnökének Kernhoffer Józsefnek üdvözlése volt az alkalomból, hogy királyi tanácsosi méltóságot nyert.

Szávay Gyula alelnök üdvözlötte a választmány tagjait s az ülés tárgyának ismertetése után felkérte Bacher Manó, May Andor, Schwarz Vilmos, Kenyeres Károly, Weinberger Sándor dr. tagokat, hogy az ülésre hívják meg Kernhoffer Józsefet. A küldöttség szónoka Weinberger Sándor dr. volt.

Kernhoffert megjelentekor lelkes éljenzés fogadta, melynek csillapultával Szávay Gyula gyönyörű üdvözlőbeszéddel köszöntötte a Csarnok elnökét s művészi módon vázolta az ünneplést kiváló érdemeit. Kernhoffer József meleg, meghatott szavakkal köszöntötte meg a Csarnok lelkes ünneplését.

Este 8 órakor a Royal-szálló nagytermében banket volt, melyen Hegedüs Jenő dr. köszöntötte fel a Csarnok nevében Kernhoffer Józsefet. Az ünneplést elnök a Csarnok tagjaira írt poharat. Domahidy Elemér főispán Kernhoffer József, Kardos Samu dr. a főispánra mondott tószót. Banket után a Csarnokba vonult a társaság, ahol a hajnali órákig maradtak együtt.

Színház és Művészet

A színház műsora.

PÉNTEK: Válgunk el, vigjáték. Hahnel Aranka bucsuja a színpadtól. B) bérlet.

SZOMBAT: Folt, amely tisztít, dráma. Szilas Gippelle fellépte. C) bérlet.

Gyöngyi Jolán bucsuja. Ma este bucsuzott el a debreczeni közönségtől Gyöngyi Jolán az Igóli diákok Évikéjének a szerepében. Alakítását ma is az a kedvesség jellemezte, melyet Gyöngyi Jolán minden szerepében nagy művészettel tud érvényesíteni s mely épen ebben az alakításában volt legbensőbb, legigazabb hatással a publikumra. Gyöngyi Jolán a mai bucsuán melegen ünnepezték. Sok virágban, szünni nem akaró tapsokban, zajos kihívásokban volt része. Az előadás jó volt, Gyöngyi Jolánon kívül még Horváth, Torma, Ligeti kaptak sok tapsot.

Hepp-hepp induló H.-Szoboszlón.

A Justh-párt liberálisusa.

E keseredett küzdelem folyik a hajduszoboszlói választó kerületben. A régi képviselő Justh János ellen 48-as szociáldemokrata programmal fellépett Mezőfi Vilmos, akinek fanatikus hívei ezer számra dolgoznak diadalán. Ennek a harcnak egy kárhuzatos, szomorú kirívásáról tudósít hajduszoboszlói tudósai óak.

Justh János és kortesei a legcsunyább antiszemita demagógiát űzik. Rőpiratok, újságok, kortesversek refrane egy: „Üsd a zsidót”. Az a hajdu magyar nép, amely eddig hírből sem ismerte az antiszemitizmust, most lépten nyomon azt hallja, azt olvassa, hogy csak akkor lesz boldog Magyarország, ha a „zsidó” képviselő jelölt nem kerül be az országháza. Maga a volt képviselő Justh János, aki sorba járja házról-házra a szavazókat, mindenfelé azzal köszönt be:

— Csak nem fog uram bátyám egy bűdös zsidóra szavazni!

Ez a rut demagógia azonban nem jár a kívánt hatással. A nép romlatlan, tiszta lelke egyelőre a vallási gyűlöletre való izgatással szemben indifferens marad.

Az azonban szomorúan jellemzi ez a zsidógyűlölettel csepeztő kortes hadjárat Justhéknek „bíres”, annyit hangoztatott demokráciáját, liberálisusát. Amíg nem kerül áldozatba, hanem a népszerűség dicsfényével jár: addig „kebleme izraelita” ez a jelző. Amint Justh János ur is antiszemita allurjel dacára felkereste a hajduszoboszlói rabbinust és annál a zsidó voksokat könyörögte. De mihelyt baj van, mihelyt a zsidók nem nyilvánítják a maguk meggyőződését: elfelejti Justh, a „nagy liberális” Justh Gyula fia, hogy mivel tartozik a papa frázisainak. Akkor már végső liberálisusnak, demokráciának, — akkor már nem „kedves polgártárs” a sémi, hanem „bűdös zsidó”. A miként Justh Gyula ur Zentán, a római katolikus papság támogatása kedvéért nyomban megfélekezett a szekularizációs követelés jogosult voltáról. A római katolikus papság kedvéért nyíltan kijelentette, hogy nem híve a papi vagyon szekularizációjának.

Csudás azok elvakultsága, akik mindezek után még mindig vakon követik a „liberális”, a „demokrata” Justh Gyulát.

A III. kerületi Nemzeti Munkapárt választási pártirodái

a következő helyeken állítottak fel:

1. A Kossuth-utcai választók részére:

Frohner-szálloda 25. sz. szoba

2. A Varga-utcai választók részére a

Royal-szálloda cukrászterme

ahol felvilágosítással mindennap délután 5 órától 7 óráig készséggel szolgál a párt vezetősége.

HIREK

— **A király Budapesten.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Főhivatalosan jelentik, hogy Héderváry miniszterelnök ma délután fél egy órakor külön kihallgatáson jelen meg a királynál a Várpalotában. A kihallgatáson, mely egy és egy negyed óráig tartott, Héderváry a kormány nevében üdvözlötte Őfelségét megérkezőre alkalmából, azután a politikai helyzetről tett részletes jelentést. A kihallgatás folyamán szóba került nagyjában a király budapesti időzésének programja is. Valószínű, hogy Őfelsége meg fogja tekinteni a virágkiállítás, egyéb látogatásairól csak később lesz döntés. Héderváry audienciája után Daruváry Géza kabinetirodai főnöknél tett látogatást.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Csekély érdeklődés mellett tartotta meg ma délután Debreczen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlését a városháza negytanácstermében. A közgyűlésen *Domahidy* Elemér főispán elnökölt. Bejelentette a főispán, hogy a rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya az országgyűlést összehívó királyi kézirat felolvasása és tudomásulvétele. Ezután Vecsey Imre főjegyző felolvasta a felség leiratát, melyet lapunk tegnapi számában egész terjedelmében közöltünk. A közgyűlés tagjai állva hallgatták végig a királyi kéziratot, mely június 27 ikére hívja össze az országgyűlést. A közgyűlés ezzel véget is ért s azonnal megtartották a hitelesítő közgyűlést. Fél öt órakor már a hitelesítő közgyűlés is véget ért a főispán lelkes elterelésével.

— **A presbyterium ülése.** A református egyház presbyteriuma e hó 14-én, szombaton délelőtt 10 órakor gyűlést tart, melynek főbb tárgyai: Molnár Ambrus presbyter halálával megüresedett bizottsági tagsági helyek betöltése. Szavazás az egyházmegyei tanácsbíró állásra. Néhai Simonffy Imre főgondnok hagyományai. Különböző jelentések és kérvények.

— **A választások Debreczenben és Hajdúmegyében.** Kovács József polgármester holnap, péntek délelőtt 10 órára hívta össze a város központi választmányát, mely a választások napját határozza meg és az előkészületeit teszi meg. Debreczenben a képviselőválasztások június 1-én, vagy 2-án fognak megtörténni. — Ugyancsak péntek délelőtt 10 órára hívta össze Kovács Gyula alispán a vármegye központi választmányát, mely a vármegye képviselőválasztási ügyeiben fog határozni.

— **Ülések a kamaránál.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál ma délután ülést tartott az elnöki tanács és a kamara közös bizottsága, Szent-Királyi Tivadar elnöklétével. Ez üléseken a kamara jövő héten, caütörtökön tartandó közgyűlésének tárgysorozatát állapították meg. Számos ösztöndíj pályázatra beérkezett kérvény és államszegélyes kérelem fölött határozott a kamara. Végül a kamarához érkezett ipari, kereskedelmi ügyekben állapított meg a közös bizottság szakvéleményeket.

— **Az Arany Bika Mulató** érdekes és frappáns hatású ujdonságok egész sorát hozza. Az új bohózat: Takarodó után, amely komikumban és kacagató ötletekben igazán gazdag, holnap és vasárnap is színrekerül. Ujvári Károly és Gozon Stefi hatásos új kupléi teszik teljessé a magyar részt, amely mellett az elsőrangú varieté-számok, Sisters Mignon angol duett, King and Cooko, Ger tud Koroh stb. szerepelnek.

— **A színkövetődégek fővizsgálója.** Ma délután folyt le a debreczeni színházban a Solymossi-féle színiskola fővizsgálója. A műsort megnyitó páros jelenetet Takács Margit és Román játszották rátermettséggel. A Murai-féle Virágfakadásban Payer Margitnak volt meglehetősen sikere, partnere Istvánfi, valamint a mellékszereplők: Szabó Ilonka, Jászkarthy, Nánássy Juliska ügyesen játszottak. A Nebántsvirág Denise szerepét mindéggyik felvonásban más-más alakította. Legnagyobb sikere Payer Margitnak volt, de a Liszt Feri, Fábian Margit és Novák Mariaka alakítása is kiváló volt. Szóló Ceesztint játszott a befogadhatóan. A fővizsga nagy sikere első sorban a fáradhatatlan Solymossi mester érdeme, de méltó részt jut a sikerből a többi tanteremnek: Szabó Irmának, Horváth Kálmánnak és Mártonfalvy Györgynek is.

— **A debreczeni szociáldemokraták népgyűlése.** A debreczeni szociáldemokrata párt vasárnap délután három órakor a Bika

nagytermében népgyűlést tart, amelynek előadója, Bokányi Dezső, a budapesti pártvezetőség tagja lesz. Napirend: az általános, titkos, egyenlő, községenkénti választói jog és a szociáldemokrata pártnak ez irányban való állásfoglalása. Bokányi Dezső vasárnap délután érkezik Debreczenbe; az állomáson a szociáldemokraták ünnepélyes fogadtatásban részesítik.

— **A honvéd hadapród-iskolában** Debreczen városának két alapítványi helye vár betöltésre, melynek elnyerése céljától a kellőleg felszerelt pályázati kérvények június hó 20-án délután 5 óráig nyújtandók be a városi tanács iktató hivatalába.

— **Valódi panama** és szalma kalapok, divatos nyakkendők s más uri divat cikkek Győrli Testvéreknél, Piac-u. 30.

— a „Halley üstökös” sem ke't oly nagy feltűnést, mint a Pünköszt vásár miatt mályen leszállított árak a Rózsa legnagyobb női kalap és felöltő áruházában. Kizárólag csak a Kistemplom bazárban.

— **Vendéglősök figyelmébe.** Zenélőszekrény pénzbedobással pótol egy zenekart remek hanggal, részletre Schwartznál a városházával szemben.

— Rendkívül elegáns férfi nyakkendők 1 koronától feljebb Frank Testvérek kalap- és uri divat kereskedőknél Piac- és Szent Anna sarok.

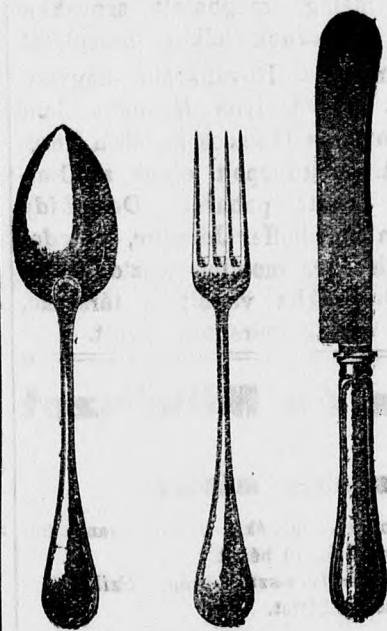
— **Kugler cukorka pünkösdti ajánlónak.** Főraktár Hegedűs és Sándornál, Kzsúth-utca 11.

Feltűnő szép panama és szalma kalapok, angol zephir ingek Frank Testvérek uri-divat kereskedőknél, Piac és Szent Anna sarok.

Shantung-Selyem 19.50 K-tól, egy egész ruha anyagára. Bérmentve és már elvámolva a hához szállítatik. Gazdag mintaválasztékot küldünk Selyemgyár, Henneberg Zürich.

FŐVÁROSI BAZÁR
Debreczen, Simonffy-utca I. sz. Bórpalota

Legolcsóbban teljes bizalommal



Órát,
ékszeri
Ezüst-
neműt

Löfkovits Arthur és Tsa
Magyarország legnagyobb órás, ékszerész üzletében vásárolhatunk.

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(63.) Irta: Vértesi Arnold.

Egészen más vidámság volt az, más mosoly, a mit a férj látott, mikor az Arno partján álltak a babérfák, ciprusok és thuja

bokrok közt, egyedül ketten az idegen földön.

És az a visszaemlékezés fájón hat át Fodor Gyula szívéen. Erzi, látja hogy az a gyermekded vigás oda van, a boldogság ama ragyogása eltűnt az ifjú nő arcáról. A mézes hetek elmúltak.

De e gondolat nem lágyítja meg, hanem elkészeríti szívet.

— Nem az én hibám miatt multak el, — monrnogja mngában.

Nem az ő hibája miatt, ő most is csak úgy szereti nejt, a hogy szerette. S dacosan, bosszusan harapdálja ajkait. Csak úgy szereti, a hogy szerette.

XVIII.

Batyubál az ugaros-karádi kaszinóban.

A Busyak, Kuksyak és a többiek már az őszszel em' enették, hogy a farsangon nagy-szerű batyubál lesz Ugaros-Karádon.

— Arra ám eljőjjenek, lelkem, — mondták az asszonyok Lenkének.

— Ki ne maradjatok, pajtás, — mondták a férfiak Gyulának.

Dehogy maradtak volna ki! Hiszen épen ott fog először nyilvánosan előkerülni a Fodor Gyula képviselő jelöltsége. Zarándy Elek elkészítette már az utját. A vacsoránál majd főlemeli poharát Pető Laci bátyánk, mint az ugaros-karádi kaszinó érdemes elnöke s élteini fogja Fodor Gyulát, mint az ugaros-karádi választó-kerület képviselő jelöltjét. Arra aztán, a mennyien vannak a Buksyak, Lukcsyak és a többiek, mind bele rivalnak, mind kezét adnak rá, talán fölkapják vállakra is Gyulát, a Buksyaknak hatalmas vállalk vanak s lesz olyan ialrengető éljen, hogy a kaszinó sárfalai majd összedőlnek bele.

Nem titok, hogy mi készül az ugaros karádi választó-kerület kaszinóban, beszélnek róla az egész vidéken s mennél messzebb terjed a hire, annál többen gyűlnek össze a batyubálra. Ilyen fényes bál még sohasem volt Ugaros-Karádon, mint ez idei. Ennyi előkelő venoég fényes hintaja még sohasem lubiczolt az ugaros-karádi feneketlen nagy sárban.

De sebai, kihuzza a hintót az a hat ókör, melyet Pető Laci bátyánk oda állított a falu szélire. Legelőszőr is bevontatják a Háteszeghyék kocsiját.

A fürge kis grófné pattog a jókedvtől s szintugy szikráznak a szemei. Muki gróf dörmög valamit, mintnogy azonban a sok üdvözlés és ürvendezés után végre mégis békében hagyják a büzös trabecó szivarjával s különösen jó messze vizik az asszonyoktól, hát beleyugszik sorsába s a helybeli kálmínista papot meg egy komposzeszort mindjárt le is fülel tarpkk-parti számára.

Aztán bevontatnak még több méltóságos és nagyságos uri hintót is. Parfümök illata közt megérkezik Szilvásy Jenő báró öméltósága is, az új főispán. Egyenesen a fővárosból jön. O méltósága nagyon eckauf-firozva van a farsasztó uttól's bizonyos, hogy szörnyű módon unatkozni fog s finom idegei már érzik is a háj- és a zsirszagot; de mit csináljon az ember, mikor népszerűséget akar szerazni megyéjébe? Hja, ez a főispánság sok áldozattal jár!

Pető Lacziné arca még a tömérdek rizsper alatt is kipirul az örömtől, amint ennyi mágnás vendége érkezik. Pető Laci bátyánk pedig azon tóri a fejét, hogyan lehetne egy csapással két legyet ütni, vagyis az új főispánt is befoglalni a beszédbe, melyet a kálmínista pap készített neki ez ünnepélyes alkalomra s mely így kezdődik „Egy fényes csillagot látunk feltűnni hazánk egén”

Megis kérdezné a papot e végett, de azt Háteszeghy gróf nem kocsátja a tarokk asztaltól.

— Istenadta papja, — morog magában az ugaros-karádi kaszinó érdemes elnöke, — csak már ne kezdte volna épen így: „Egy fényes csillagot látunk.”

(Folytatjuk)

JUSTICIA

értesítő és okmányszerző iroda

Kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi dolgokban eljár és utasításokat ad helyben úgy mint vidéken; összeköttetései által, ügyfeleinek bármiféle ügyet ellát. Tudakozásokat és megbízásokat a lehető gyorsan, felelőség mellett,

vidéki ügyveoeknek is titoktartással elvégez

levélben vagy táviratban az ügy sürgősségéhez képest. Ellenőrzi, nyilvántart, megfigyel, halasztásokat eszközöl — Jelzálogi és mindennemű pénzügyi tevékenység közvetít. Egyes esetekre és állandó képviselőkre alkalmas szakembereket ajánl. A díjazások mérsékeltek.

„JUSTICIA“

értesítő és okmányszerző iroda
DEBRECZEN, Szent-Anna-utcza 22.

Piacz-utca 72. sz. a házban egy teljes kényelemmel berendezett két szoba, előszoba és fürdőszobából álló

lakosztály

akár garzon lakásnak, akár irodahelyiségnek

kiadó.

Értekezhetn. ugyanott.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszinbarack, ringlőh, meggy és cseresznyefák

Különösen erős minőségben
1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor. 50 drb-on felül 1.— Kor. **Azonkívül:** magastörzsű birsalma, diófák, díszcserjék, fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb árakon.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

Óvd a feleséged.
A képekonyvet nagy gyomokkivétel ellen és több ezer köszönőlevéllel teljes nével, diszkrétio mellett küldi 90 fill. magyar bélyeg eléréseben
Frau A. KAUPA,
Berlin Sw. 269,
Lindenstr. 51.

Szegénysorsu nők és férfiak biztos kereset. Hoz járhatnak.
Czím a kiadóban!

Uj hüvelyes főzelékek

Fried és Löwenheimnál

Roser tehénturó és teavaj

Fried és Löwenheimnál

Friss gyümölcsök

Fried és Löwenheimnál

Mindennemű fűszer és csemegecikk

Fried és Löwenheimnál

Piacz-utca 72. szám,

Royal nagyszálloda tőszomszédságában.

Helyi és vidéki telefon 740.

Diszített

Női kalapok

mesés választékban. legolcsóbb árban

a főposta melletti Divatáruházban,

Dr. Rózsa Lajos.

Piacz-utca 34.



„PHONIX“

biztosító társaság

iroda helyiségeit

1910. évi május hó 1-től

a Hungaria épület II. emeletére,

(Bejárat Arany János-u. 2.)

helyezte át.

Ujdonságok

Női kosztüm szövetekben,

Francia Delainekben,

Ruhavásznak és Zefirekben

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos Fiai

üzégnél,

DEBRECZEN, Rózsator.

14—15 éves től

küldöncnek

azonnal felvételik.

Czím megtudható a kiadóhivatalban. —

Az építettő és építő közönség figyelmébe.



Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Aggag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15—16 cm. széles és sulya drb.-ként 1.30—1.40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm. széles és sulya drb.-ként 1.30—1.35 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43—45 drb. sulya 55—63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rosszabb, mivel a kézi cserép 20—25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70—80 kg. sulyu lesz addig a gépcserép csak 8—9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50—51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 2/4, 3/4 és 4/4 nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fatereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyártmányaink gyárvezetőségünkönél is vagy alulírott tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi aggagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontal minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a válszabályzatot csatolni.

Levelezés.

20 éves fiatal ember megismerkedne egy csinos leánnyal. Levelet „Szeretet” jellegére a kiadóba intézendők.

Csinos helybeli iparos, 35 éves, 2200 korona évi jövedelemmel és 4000 korona készpénzzel megismerkedne intelligens, biztos állású nővel, kinek 8-10 ezer korona készpénze lenne. Ajánlatok „Boldog jövő” jellegére a lap kiadóhivatalába.

Betöltendő.

10 korona havi fizetéssel tanuló leányok felvételt a Debreczeni Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Piacz u. 82. sz. Ugyanott 2 fű tanulónak teljes ellátással felvételt.

Egy hetes fiú azonnal felvétetik, jó fizetéssel. Czim a kiadóban.

Pincértanonc felvétetik, Piacz-utca 45.

Boltiszőgő lisztüzletbe azonnal felvétetik Hatvan-utca 65.

Fűszer üzletbe egy hetes fiú kifutónak fizetéssel felvétetik azonnal, Szent Anna utca 89. sz.

Egy ügyes fiú tisztességes családból tanulónak felvétetik Győfi Testvéreknél Piacz u. 80.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látzerészhez Debreczen, Piacz-utca 63. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrosip-tetét, lorgnettet kaphat.

Új harisnya kötések és fejelések. A legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Debreczen, Piacz-utca 82.

Őnt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyszerítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dusan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Egy szabóműhely berendezés, tejjesei felszerelve, eladó. Czim a kiadóban.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát Bonjáts Emil villanzerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szűkségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Butorok legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal.

100 db. Hüvely beszótt nicotin mentővel csak 10 kr. a Harmathy antiquáriumban. Fűvészkert-utca 14. Sorompó, Progress, Délbáb, Club, Kolibri hüvelyek!

Épület bádigos munkákat valamin javítását és festését legolcsóbban, legmegbízhatóbban készíti Burg Ignácz Váru. 2.

Bösendorfer koncert zongora jutányos áron eladó. Megtekinthető Batthyány utca 18. Ugyanott különböző kerti butorok is eladók.

Czipők költözökös miatt rendkívül olcsón kaphatók a Központi Czipő áruházban Dreher mellett.

Egy házmester felvétetik, ugyanott egy csinos butorozott szoba kiadó és egy szép függő lámpa eladó. Iskola u. 8. sz

Tetőcserép, mész, cement kapható Fülöp és Társa mészkereskedésben, Homokkert utca 121, Hatvan utca 9.

Friss reggeli tejlelésből 40-50 liter kitűnő tej naponta leszállításra átadó. Czim a kiadóhivatalban.

Motoros kerékpár oldalüléssel kitűnő működésű 500 koronáért eladó, Rakottay tárnál Hajdu-Szoboszló.

Lakás

Varga utca 43. sz. a. egy 4-5 szobás vízvezetékekkel ellátott modern utcai lakás 1910. május 1-től kiadó.

Egy csinosan butorozott utcai szoba, villanyvilágítással, külön bejárati előszobával Rákóczy-utca 42. sz. alatt azonnal kiadó.

Butorozott szoba kiadó. Czim Tóczóskert I-ső járás 7. szám. Ugyanott koszt is kapható

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termeiben Piacz 38. Kifésült hajjat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.



Szép csak az íze, ki Mauthner Lillom-crémjót használja. — Vételnél Mauthner névre ügyelj. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok

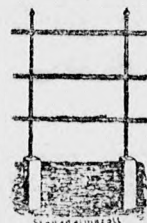
18 éves csinos szőke (pókterest egyetlen leánya) 400.000 korona vagyonnal kasséulság feletti testalkatu ónajt mielőbb férjhez menni tisztes jelemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ.

L. SCHLESINGER Berlin 18.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30. Telefon 558. sz.

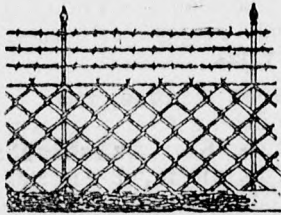
Olcsó szabadalmazott, tömbös beton oszloppavas és



sodronykerítéseket

és szabadalmazott szőlőlugas

oszlopokat



készít:

Neubauer János

sodronyműgyáros

DEBRECZEN,

Kéttalom-utca 4.

Kivánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve

Napernyők,

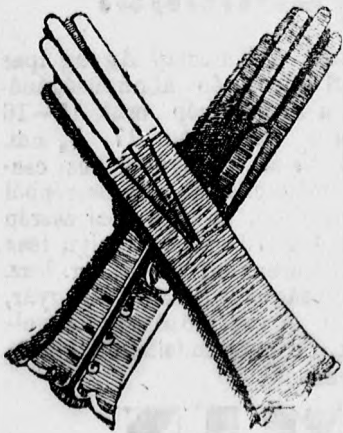
divatkelmek — selymek — csipkék — díszítések

gyönyörű választékban

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.



Jó szabásu, finom bőr és szövött

Keztyűk

csak

SCHÖN SÁNDOR

keztyű, kötszer- és orvosi műszertárában

Debreczen, Piacz-utca 12. szám, (Stenczinger-ház.)